

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/105/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113243256
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1113243256.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci žalobcu: Š. T., R.. XX.XX.XXXX, T. D.: T. XX, D., v zast.: Mgr. Tomáš Baštic, advokát so sídlom: Grösslingova 56, Bratislava proti žalovanému: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, IČO 00 156 621, so sídlom: Dobrovičova 12, Bratislava, za účasti: Okresná prokuratúra Bratislava I, so sídlom Kvetná 13, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom, na odvolanie žalovaného voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 19C/249/2013-308 zo dňa 27.10.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 16.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Žalobcovi bolo priznané právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. d/, § 9 ods.1, 2, 4, § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 244 ods. 3 O.s.p. a vecne tým, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 16.12.2013 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 16.000,- eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,25% ročne od 01.01.2014 do zaplatenia titulom nároku na nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odporcu - prietrahmi v správnych konaniach vedenými na bývalom Obvodnom pozemkovom úrade v Bratislava pod sp. zn. XXXX/XX O. XXXX/XX, predmetom ktorých sú reštitučné nároky poškodeného žalobcu ako dediča po oprávnených osobách v zmysle zákona č. 221/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku.

3. V priebehu konania dňa 27.05.2015 vstúpila do konania podľa § 35 ods. 2 písm. l) O.s.p. prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I. K meritu veci sa vyjadrila, že v predmetnom správnom konaní okresný prokurátor konštatoval celkom trikrát nečinnosť správneho orgánu, ktorému uložil v roku 2009, t.j. po 17 rokoch trvania konania, prvé Upozornenie. Prokurátor vyhodnotil predmetné konanie ako neprimerane dlhé, v roku 2011 prokurátor uložil správnemu orgánu ďalšie dve upozornenia na nečinnosť, keď dĺžka konania už presahovala 19 rokov. Správnemu orgánu bolo vyčítané, že za účelom zistenia skutkového stavu nevyužil všetky zákonné možnosti vyplývajúce mu zo správneho poriadku. Vždy po podaní

predmetných upozornení správny orgán vydal rozhodnutie o prerušení konania, čo nebolo zo strany prokuratúry vyhodnotené ako absolútna nečinnosť. Prokurátor však opakovanú nečinnosť správneho orgánu konštatoval.

4. Súd prvej inštancie potom ako vykonal vo veci dokazovanie oboznámením s obsahom spisového materiálu, oboznámením s obsahom pripojeného administratívneho spisu OPÚ v Bratislave sp. zn. XXXX/XX O. XXXX/XX, výsluchom žalobcu, vyjadrením povereného zástupcu žalovaného, vyjadrením zástupcu Okresnej prokuratúry Bratislava I, vydal rozsudok č.k. 19C/249/2013 - 241 zo dňa 12.06.2015, v ktorom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.000,- € titulom nemajetkovej ujmy v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, žaloby vo zvyšnej časti zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 20,- € a trovy právneho zastúpenia vo výške 1.135,57,- €. V rámci dokazovania okresný súd zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

5. Žalobca sa v konaní domáhal nároku na náhradu škody - nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. vyčíslenej vo výške 16.000,- eur titulom nesprávneho úradného postupu správneho orgánu - OPÚ v Bratislave, ktorého sa mal označený správny orgán dopustiť v konaní vedenom pod sp. zn. XXXX/XX O. XXXX / . v období rokov 1992 až 2012. Nesprávny úradný postup má, podľa odôvodnenia žaloby, spočívať v nečinnosti OPÚ v Bratislave, keď doposiaľ právoplatne nerozhodol o celom reštitučnom nároku uplatnenom ešte právnymi predchodcami navrhovateľa S. T. O. O. T. dňa XX.XX.XXXX na bývalý Pozemkový úrad Bratislava - mesto v zmysle §9 ods. I zákona č. 229/1991 Zb. a jeho novely č. 93/1992 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku.

6. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že právní predchodcovia navrhovateľa S. T. O. O. T. podali dňa 29.12.1992 na Pozemkový úrad Bratislava - mesto písomnú žiadosť o prinavrátanie pozemku zapísaného vo vložke č. XXXX por. XXX, k.ú. U. D. podľa zákona č. 229/1991 Zb., nakoľko pozemok v celom rozsahu neslúži na účely, pre ktorý bol vyvlastnený. K žiadosti boli predložené listiny označené ako "Pokus o dohodu kúpy pozemku" zo dňa XX.XX.XXXX adresované žiadateľom S. T. O. O. T. zo strany Bratislavských automobilových závodov, n.p. týkajúce sa časti pozemkov podľa geometrického elaborátu zapísané v pozemkovej knihe kat. územie U. D. , vi. č. XXXX, pare. č. XXXX vi. č. XXXX, parcela č. XXXX za náhradu vo výške 0,40 Kčs za 1m². Žiadosť obsahovala upozornenie, že pokiaľ do 15 dní BAZ, n.p. neobdrží odpoveď, vec predloží Obvodnému národnému výboru so žiadosťou o vyvlastnenie pozemku, pričom vo vyvlastňovacom konaní ObNV určí náhradu za zabratý pozemok. K žiadosti o vrátenie pozemkov žiadateľa predložili dve Kúpne zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorené medzi BAZ, n.p. ako kupujúcim a S. T.Ý. O. O. T. ako predávajúcimi. Predmetom zmluvy bol pozemok zapísaný v pozemkovej vložke č. XXXX, por. č. XXX, k.ú. U. D. a pozemok zapísaný v pozemkovej vložke č. XXXX por. č. XXX, k.ú. U. D.. V priebehu reštitučného konania pôvodní žiadatelia zomreli, S. T. dňa 07.10.1993, O. T. dňa 09.07.2003. Právnym nástupcom po oboch zosnulých žiadateľoch je ich syn -navrhovateľ, ktorý sa stal jedným z účastníkov reštitučného konania spolu s O. T. ešte dňa 07.10.1993, a to po zosnulom otcovi S. T..

7. Prvé meritórne rozhodnutia vo veci uplatneného reštitučného nároku oprávnených osôb Š.T. T. (žalobcu) a O. T. boli vydané Okresným úradom Bratislava IV, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 05.06.1998, išlo o rozhodnutia č.j. 86/97-10/JO1/98 k nároku evidovanému pod sp. zn. XXXX/XX a k nároku evidovanému pod sp. zn. XXXX/XX. Obe rozhodnutia boli Krajským súdom v Bratislave zrušené rozsudkami sp. zn. 27S 202/98 a 27S. 144/98 zo dňa 30.03.1999 a 31.03.1999, obe veci boli vrátené správne mu orgánu na ďalšie konanie., pričom, okrem iného, správny súd vytkol správne mu orgánu procesné pochybenie týkajúce sa otázky účasti v reštitučnom konaní.

8. Ďalšie meritórne rozhodnutie vo veci oprávnenej O. T. Č..S.. XXXX/XX bolo vydané Okresným úradom Bratislava IV dňa 12.12.2000. Aj toto rozhodnutie Okresného úradu Bratislava IV bolo rozsudkom KS v BA č.k. 24S 12/01-57 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie.

9. Napriek vyššie uvedenému správny orgán opätovne vyzýval žalobcu na predloženie dokladov vr. Osvedčenia ostatnom občianstve. Všetky potrebné doklady opravnom nástupníctve vr. Osvedčenia o štátnom občianstve žalobca doložil OPÚ dňa 10.11.2005 na základe výzvy správneho orgánu č.j. XXXX/XX zo dňa 11.10.2005.

10. Dňa 07.09.2009 bola Obvodnému pozemkovému úradu v Bratislave doručená sťažnosť žalobcu na nečinnosť správneho orgánu vo veci reštitučných nárokoch č. XXXX/XX O. XXXX/XX. OPÚ v BA po prešetrení sťažnosti listom zo dňa 2.10.2009 konštatoval, že sťažnosť je opodstatnená (či. 281 pripojeného adm. spisu).

11. Následne Okresná prokuratúra Bratislava II zaslala Obvodnému pozemkovému úradu dňa 1.12.2009 upozornenia prokurátora podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. z dôvodu zistenia nečinnosti - bezdôvodných prieťahov zo strany správneho orgánu vo vzťahu k obom reštitučným konaniam. Okresná prokuratúra v odôvodnení upozornenia konštatovala, že správny orgán viac ako 8 rokov vo veci riadne nekonal a až dňa 30.09.2007 vydal rozhodnutie, ktorým konanie iba prerušil a to na dobu do 30.09.2007. Po uplynutí tejto doby ďalej správny orgán nevydal žiadne meritórne rozhodnutie a nepožiadal nadriadený orgán o predĺženie lehoty na vydanie meritórneho rozhodnutia. Správny orgán príslušnú prokuratúru neinformoval o vybavení predmetných upozornení, z dôvodu ktorého mu bola príslušnou prokuratúrou zasielaná urgencia.

12. Dňa 20.09.2010 doručil žalobca Obvodnému pozemkovému úradu v Bratislave ďalšiu sťažnosť na nečinnosť správneho orgánu vo veci reštitučných nárokoch č. XXXX/XX O. XXXX/XX, aj táto sťažnosť bola OPÚ v BA listom zo dňa 20.10.2010 vyhodnotená ako opodstatnená (či. 340 AS).

13. Dňa 31.01.2011 bola Krajským pozemkovým úradom v Bratislave prijatá od Obvodného pozemkového úradu sťažnosť právneho zástupcu navrhovateľa na nečinnosť správneho orgánu, Krajský pozemkový úrad listom zo dňa 07.02.2011 uznal sťažnosť ako opodstatnenú, nakoľko procesné úkony neboli vykonané v súlade s lehotami určenými správnym poriadkom a tiež nebola dodržaná lehota daná KPÚ. KPÚ uložil OPÚ v BA lehotu 60 dní na vydanie rozhodnutí v reštitučných konaniach č. XXXX/XX O. XXXX/XX.

14. Okresná prokuratúra Bratislava II zaslala OPÚ v BA dňa 22.09.2011 ďalšie Upozornenie prokurátora podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. na nečinnosť zo strany správneho orgánu prieťahy v konaní č.k. Pd 116/11-7. Prokurátor v upozornení konštatoval, že správny orgán konanie právoplatne neskončil v primeranej lehote. Ďalšie upozornenie bolo OPÚ v BA udelené listom Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 11.06.2012, č.k. Pd 115/12-3. Prokurátor v upozornení konštatoval, že správny orgán konanie právoplatne neskončil v primeranej lehote, pričom konanie začalo v roku 1992 a trvá viac ako 19 rokov. Správny orgán bolo vytknuté, že nevyužil všetky zákonné prostriedky k tomu, aby potrebné vyžiadané podklady získal a vo veci rozhodol.

15. Správny orgán meritórne rozhodol následne rozhodnutím č.k. XXXX/XX, XXXX/XX, zn. R-I/4298/12/562/07/MBE zo dňa 10.08.2012, ktorým časť pozemkov v k.ú. A. R. C. bolo vydaných žalobcovi. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.08.2012.

16. Druhé meritórne rozhodnutie OPÚ v BA vydané dňa 22.11.2012 zn. R-2/6138/12/562/07/MBE vo zvyšnej časti uplatneného reštitučného nároku doposiaľ právoplatnosť nenadobudlo. Vo veci opravného prostriedku podaného žalobcom voči tomuto rozhodnutiu dňa 03.01.2013 na KS V Bratislave sa vedie konanie pod sp. Zn. 5Sp 1/2013. Konanie nie je právoplatne skončené.

17. K obsahu označeného administratívne spisu je potrebné dodať, že sa v ňom nachádza množstvo urgencií žalobcu a jeho žiadostí o podanie informácie o stave konania, napr. zo dňa 16.07.2001, 23.09.2005, 10.08.2007 atď., ktoré zostali bez odozvy správneho orgánu, pričom žalobca na jeho sťažnosť na nečinnosť podanú ešte v roku 2001 doposiaľ nedostal zo strany správneho orgánu žiadnu odpoveď.

18. Žalobca podal dňa 01.07.2013 na Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. titulom nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci v súvislosti so správnymi konaniami vedenými na Obvodnom pozemkovom úrade v Bratislave pod sp. zn. XXXX/XX O. XXXX/XX. Žalobca v rámci predbežného prerokovania žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.000,- eur s odkazom na §17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Žiadosť nebola doposiaľ vybavená.

19. O. T. O. Š. T. podali v roku 2001 na Ústavný súd SR podanie vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom Okresného úradu Bratislava IV v konaní sp. zn. 86/97-10/J01/98/1415/92. Podanie bolo v tejto časti ústavným súdom odmietnuté pre nedostatok právomoci Uznesením č.k. II ÚS 39/02-11 zo dňa 11.04.2002 z dôvodu novelizácie O.s.p. zákonom č. 501/2001 Z.z. účinným od 1.1.2002. Označená novela zákona zakotvila nový právny prostriedok ochrany základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy, ktorý má k dispozícii priamo účastník správneho konania pred orgánom verejnej správy podľa novelizovaného § 244 O.s.p., podľa ktorého v správnom súdnictve súdy preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, pričom postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§144 ods. 3 in fine O.s.p.). Žalovaný tento právny prostriedok nevyužil.

20. V prejednávanej príhode nie je z hľadiska hodnotenia dôkazov úlohou súdu prvého stupňa posudzovať každý jednotlivý úkon správneho orgánu vykonaného v priebehu vyše 20 rokov trvajúceho a ešte doposiaľ nie v celosti právoplatne skončeného správneho (reštitučného konania). Z hľadiska právneho posúdenia veci je potrebné definovať, či sa správny orgán svojím postupom v správnom konaní dopustil nesprávneho úradného postupu, či možno hovoriť o jeho nečinnosti pri výkone verejnej moci. S poukazom na citovaný § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné vychádzať z toho, akým spôsobom boli vyhodnotené sťažnosti navrhovateľa na prieťahy v konaní. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu je zrejmé, že sťažnosti žalobcu na nečinnosť správneho orgánu boli vyhodnotené ako opodstatnené. Ide o sťažnosť zaslanú správnejmu orgánu dňa 04.09.2009 a dňa 17.01.2011, pričom správny orgán na sťažnosť žalobcu na nečinnosť podanú v roku 2001 doposiaľ nereagoval. Nadriadený orgán vybavujúci sťažnosti žalobcu opakovane konštatoval, že procesné úkony neboli vykonané v súlade s lehotami určenými správnym poriadkom a tiež nebola dodržaná lehota daná KPÚ. Nečinnosť bola OPÚ v Bratislave opakovane vytykaná aj v troch Upozorneniach na nečinnosť vydanými Okresnou prokuratúrou Bratislava II v roku 2009, 2011 a 2012. Bez podrobnejšej analýzy administratívneho spisu je možné konštatovať, že dĺžka správneho konania presahujúca 20 rokov je neprimeraná. Z obsahu administratívneho spisu je zjavné, že predmetné reštitučné konania vykazujú znaky nečinnosti vo viacerých obdobiach, mnohé úkony správneho orgánu boli len formálneho charakteru - napr. opakované prerušenia správneho konania ako dôsledok prokurátorom vytykanej nečinnosti.

21. K postojom odporcu k žalobe súd dodáva, že tento vo svojom vyjadrení k žalobe popiera základné zásady správneho konania, medzi ktoré patrí najmä zásada zákonnosti, zásada oficiality, zásada rýchlosti a hospodárnosti konania, zásada procesnej rovnosti, atď.

22. Z vyššie popísaného obsahu administratívneho spisu je možné vyvodiť záver, že OPÚ v BA počas vybavovania reštitučnej žiadosti žalobcu a jeho právnych predchodcov postupoval úradne nesprávne. Konanie je postihnuté opakovanými prieťahmi a nečinnosťou konštatovanou samotným správnym orgánom pri vybavovaní sťažností navrhovateľa ako aj Okresnou prokuratúrou Bratislava II vo svojich početných Upozorneniach na nečinnosť správneho orgánu, napokon konanie nie je doposiaľ ani po vyše 22 rokoch v celosti právoplatne skončené. Vzhľadom na uvedený skutkový záver je možné jednoznačne konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu správneho orgánu podľa §9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Vzhľadom na neprimerane dlhú dĺžku doposiaľ v celosti právoplatne neskončeného správneho konania žalobcovi prináleží nemajetková satisfakcia podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z, pretože v prejednávanej príhode, vzhľadom na zistený skutkový stav, samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobnú žalobcovi a jeho právnym predchodcom nesprávnym úradným postupom správneho orgánu. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súd túto primeranú satisfakciu ustálil vo výške 5.000,- eur, a to orientačne aj s odkazom na výšku odškodnenia upravenú v zákone č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, keďže podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. samotná výška náhrady nemajetkovej ujmy nesmie byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

23. Podľa § 6 označeného zákona celková suma odškodnenia poskytnutá podľa toho zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy /napr. v roku 2003 išlo o sumu cca. 10.000,- eur/.

24. Žalobca síce nevyčerpal všetky dostupné právne prostriedky domáhať sa skončenia správneho konania podľa piatej časti O.s.p., avšak zákon č. 514/2003 Z.z. doslovne nepodmieňuje uplatnenie nároku na náhradu škody využitím právneho prostriedku definovanom v § 244 a násl. O.s.p. V tejto súvislosti súd poukazuje aj Rozhodnutie prezidenta SR číslo 2990-2012-BA zo dňa 8.11.2012 (čl.213-215), ktorý vrátil zákon z 17.10.2012, ktorým sa dopĺňal zákon č. 514/2003 Z.z. NR SR a navrhol jej neschváliť navrhovanú zmenu zákona v § 9 spočívajúcu v možnosti uplatniť si nárok na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu až po využití všetkých účinných prostriedkov na dosiahnutie nápravy, pričom NR SR návrh prezidenta vo vzťahu k §9 novele zákona č. 514/2003 Z.z. v jeho konečnom znení akceptovala /zákon č. 412/2012 Z.z./ . Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy, súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie primeranej nemajetkovej satisfakcie vo výške 5.000,- eur, vo zvyšnej časti uplatnený nárok ako nedôvodný zamietol. K uplatneným úrokom z omeškania súd dodáva, že tieto neboli predmetom predbežného prerokovania nároku na náhradu škody a vzhľadom na skutočnosť, že výška nemajetkovej ujmy je závislá od úvahy súdu, žalovaný sa nemôže s jej plnením dostať do omeškania pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým je výška tejto ujmy určená.

25. Vo vzťahu ku žalovaným vznesenej námietke premlčania súd dodal, že k premlčaniu nároku na náhradu uplatnenej škody v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 nedošlo, nakoľko nesprávny úradný postup v administratívnom konaní je potrebný posudzovať komplexne za celú dĺžku trvania správneho konania, ktoré začalo dňa 29.12.1992 a doposiaľ nie je v celosti právoplatne skončené, keďže správny orgán právoplatne rozhodol v roku 2012 len o časti uplatneného reštitučného nároku.

26. Voči tomuto rozhodnutiu podali žalobca a žalovaný odvolanie, o ktorých bolo Krajským súdom v Bratislave rozhodnuté uznesením č.k. 5Co/552/2015 - 283 zo dňa 30.03.2017 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie krajský súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave v odôvodnení uznesenia uviedol, že to, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (W. T. P. Š. U. X. A. XXXX, I. O., Č.. XXX-O., I.. XX, §. XX;H. D. P. Š. U. X. A. XXXX, I.W. O., Č.. XXX-D.; Z. P. Z. U. XX.K. XXXX; H. P. F. U. XX. F. XXXX). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (porovnaj s uznesenie Najvyššieho súdu SR z 15. 07. 2010, sp. zn. 5 Cdo 106/2010). Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie odvolací súd konštatoval, že nemôže preskúmať dôvody a postup súdu prvej inštancie, na základe akých dospel k tomu, že primeraná satisfakcia nemajetkovej ujmy žalobcu predstavuje 5.000 eur. Preto úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne vo veci konať a svoje rozhodnutie jasne a náležité odôvodniť tak, aby odvolací súd mohol v prípade ďalšieho odvolacieho konania preskúmať jeho rozhodnutie. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Súd v danej veci nariadil pojednávanie na deň 27.10.2017, na ktorom právny zástupca žalobcu a poverený zástupca žalovaného založili písomne svoje ústne prednesy. Z písomného podania právneho zástupcu žalobcu je zrejmé, že odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že nedostatočne odôvodnil svoju úvahu o určení primeranej satisfakcie nemajetkovej ujmy žalobcu sumu 5.000,- € (bod 22 uznesenia odvolacieho súdu). Nárok žalobcu má - popri ústavnom základe (či. 46 ods. 3) právny základ v § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z, z., podľa ktorého sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch - v predmetnom prípade - určuje s prihliadnutím najmä na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo (písm. b). Zákon v ust. § 17 neprikazuje sudcovi, aby v každej prejednávanej veci musel "otrocky" aplikovať všetky štyri kritéria určenia výšky primeraného zadostučinenia v peniazoch (písm. a) až d), nakoľko ide o demonštratívny výpočet a súd je oprávnený prihliadnuť aj na ďalšie kritéria, ktoré štandardne zohľadňuje Ústavný súd SR. Medzi ne patrí aj extrémna dĺžka daného konania, ktorá je v našom prípade objektívnym faktom. Prietahy v konaní orgánov verejnej moci (súdov a správnych orgánov) vo vzťahu k účastníkom konania - fyzickým osobám VŽDY spôsobujú ujmy v ich osobnostnej sfére. Čas nie totiž pre každého človeka rovnako vzácny, nik ho nedokáže zastaviť,

vrátiť späť ani kúpiť si ho viac. K tomu sa pridáva intenzívne vnímanie márnosti vlastného snaženia, zbytočnosti dovolávania sa spravodlivosti, strata viery v právny štát, vnímanie ignorácie zo strany štátu a pretrvávajúci stav právnej neistoty. V žiadnom prípade nejde len o pocity či dojmy žalobcu, ale o následky extrémnej dĺžky reštitučného konania, ktoré by sa prejavili v psychike každého normálneho človeka. Ďalej poukázal právny zástupca žalobcu na zložitost' veci, postup správneho orgánu, pričom vec bola zväčša prejednaná na prvom stupni. Žalobca poskytoval správny orgánom súčinnosť, nakoľko mal tento spor pre neho veľký význam. V neposlednom rade dal do pozornosti vo veci konajúcemu súdu Stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010 uverejnené pod číslom 58/2011 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk, v ktorom najvyšší súd Českej republiky dospel, okrem iného aj v súvislosti so stanovením výšky primeraného finančného zadosťučinenia, k právnym záverom aplikovateľným tiež v tomto súdnom konaní.

28. Poverený zástupca žalovaného uviedol vo svojom písomnom podaní označenom ako ústny prednes, že v prípade žalobcových právnych predchodcov nemohol správny orgán vydať nehnuteľnosti, a to nielen z dôvodu zastavanosti pozemkov podľa § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb., ale aj z toho dôvodu, že zo strany právnych predchodcov nedošlo v roku 1992 k uzatvoreniu dohody s povinnou osobou v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. nárok uplatní oprávnená osoba na okresnom úrade a zároveň vyzve povinnú osobu na vydanie nehnuteľnosti. Povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od podania výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnosti. Žalovaný zdôraznil, že žalobcovi resp. právnym predchodcom nikdy nebolo právo na náhradu podľa § 11 ods. 2 a § 16 vyššie citovaného zákona upreté. Žalovaný ďalej uviedol, že podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Žalobca náhradu ani skutočnej škody ani ušlého zisku z titulu nesprávneho úradného postupu a ani žiadnu majetkovú škodu, ktorá by mu bola v tej súvislosti vznikla doposiaľ nepreukázal. Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu; "V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak". T. j. zákonodarca predpokladá jednak existenciu ujmy- majetkovej škody a súčasne nedostatočnosť zadosťučinenia len vo forme konštatovania porušenia práva, ako zákonné predpoklady na náhradu aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Táto konštrukcia právnej úpravy náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku nesprávneho úradného postupu obsiahnutého v zákone o zodpovednosti za škodu, nadväzuje (na rozdiel od českej úpravy) na všeobecnú úpravu Občianskeho zákonníka, ktorý napr. v ustanovení § 442 ods. 2 priznáva náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pri škode spôsobenej trestným činom korupcie alebo v ustanovení § 13 ods. 2 priznáva právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1. Odlišná od slovenskej úpravy je úprava česká, ktorá v ustanovení § 31a ods. 1 zákona č. 82/1998 Zb., priznáva bez ohľadu na to, či bola nesprávnym úradným postupom spôsobená škoda, poskytnutie podľa tohto zákona tiež primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu. Na základe uvedeného, žalovaný komparáciou právnych úprav má za to, že žalobca doposiaľ žalovanému i súdu nepreukázal ujmu majetkovú a ani to, že utrpel ujmu nemajetkovej povahy a že táto nemajetková ujma vznikla ako následok nesprávneho úradného postupu a že spravodlivým zadosťučinením nemôže byť len navrhovateľom samotné konštatovanie porušenia práva. Žalobca vznik majetkovej ujmy ani netvrdil. Vznik majetkovej ujmy, ako aj nemajetkovej ujmy navrhovateľ taktó nepreukázal. Vychádzajúc z právnej konštrukcie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch len pre prípady, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nebolo by dostatočným zadosťučinením, čo sa posudzuje vo vzťahu k ujme - majetkovej škode spôsobenej nesprávnym úradným postupom, nemá odporca ani súd doposiaľ navrhovateľ na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za preukázaný.

29. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I na pojednávaní uviedla, že poukazuje najmä na bod 23 uznesenia krajského súdu, podľa ktorého súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil výšku primeranej satisfakcii nemajetkovej ujmy. Novú výšku ponechala na úvahe súdu, avšak túto je potrebné riadne odôvodniť tak, aby odôvodnenie rozsudku bolo preskúmateľné odvolaním súdom. Zároveň poukázala na to, že žalobca vo svojich vyjadreniach poukázal na 2 nálezy ústavného súdu, z ktorých on vychádzal pri stanovení nemajetkovej ujmy.

30. Súd prvej inštancie poukazuje na ustanovenia § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1,2 a 4 zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktoré boli už

uvedené v rozsudku č.k. 19C/249/2013 - 241 zo dňa 12.06.2015 a súd sa s nimi stotožnil, tieto odvolacím súdom neboli vytknuté, tak ako nebol vytknutý skutkový stav zistený pred súdom prvej inštancie v rozsudku zo dňa 12.06.2015. Odvolací súd vo svojom bode 22 a 23 vytkol len tú skutočnosť, že zo strany súdu prvej inštancie nebola dostatočne odôvodnená výška priznanej nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- €.

31. Z nálezov Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 553/2012 zo dňa 16.01.2013, ktorý bol zaradený do zbierky nálezov a uznesení pod č. 6/2013 vyplýva právna veta, podľa ktorej judikatúra Ústavného súdu SR obsiahnutá v nálezoch, ktorými rozhodoval o sťažnostiach na prietahy v konaniach pred všeobecnými súdmi, je v plnom rozsahu aplikovateľná i pri posudzovaní namietanej nečinnosti orgánov verejnej správy.

32. Súd prvej inštancie je toho názoru, že predmetná vec má pre žalobcu dôležitosť v rámci každodenného života pričom počas tak dlhého obdobia nemohol mať právnu istotu, ako vec skončí. Dĺžka konania správne konania vykazuje znaky extrémnosti a priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- € predchádzajúcim zákonným sudcom, je nedostačujúce a neprimerané vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania. Zároveň súd uvádza, že nemôže odôvodniť výšku priznanej satisfakcie v rozsudku zo dňa 12.06.2015, nakoľko nevie odôvodniť myšlienkové pochody sudcu, ktorý túto sumu priznal. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., kde je uvedený demonštratívny výpočet kritérií (slovo najmä) na ustálenie výšky primeraného zadostučinenia, súd aplikoval pri svojej rozhodovacej činnosti aj vyššie uvedený nález a stanovisko.

33. Nakoľko bol rozsudok prvej inštancie odvolacím súdom zrušený v celom rozsahu, súd zväžil na základe vyššie uvedených nálezov satisfakciu za extrémne prietahy a rozhodol, že žalobcovi prizná sumu 16.000,- €. Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal najmä z toho, že v danej veci ide takmer o 25 ročné reštitučné konanie, ktoré malo vplyv na osobnostnú sféru žalobcu. Súd vzal do úvahy zložitost' veci, pasivitu správneho orgánu a procesné chyby, ako aj aktivitu žalobcu v konaní pred správnym orgánom, kedy sa tento snažil uniesť dôkazné bremeno. Ďalej vzal súd do úvahy ako ďalší faktor vek žalobcu a záujem jeho rodiny na ukončení reštitučného konania.

34. K sume 16.000,- € dospel súd v spojení so stanoviskom Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. Cpjn 206/2010, kde okrem iného pri zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je uvedený postup súdu, resp. hodnotenie výšky ujmy, ktoré vychádza zo základnej čiastky stanovenej násobkom celkovej doby konania v rokoch či mesiacoch. Analogicky súd vychádzal z tohto rozhodnutia, pričom tak ako Nejvyšší soud ČR, aj súd prvej inštancie ustálil, že pre pomery na území Slovenskej republiky je primeraná čiastka 600 - 800,- € za jeden rok konania. Pri zohľadnení, že konanie pred správnym orgánom taktiež trvá určitú dobu, bolo by nespravodlivé, aby počiatočná doba konania pred správnym orgánom bola odškodňovaná v rovnakej výške ako doba, kedy sa nekonalo pred správnym orgánom. Podľa názoru súdu, ak ide o extrémne prietahy, je dôvodné priznať žalobcovi za príslušný časový úsek čiastku pohybujúcu sa v hornej hranici, čo je 800,- € za jeden rok nečinnosti. Reštitučné nároky boli uplatnené dňa 29.12.1992 právnymi predchodcami žalobcu. Súd nárok posudzoval do dňa podania žaloby, teda do 16.12.2013, čo znamená 21 rokov. Prvé dva roky súd vyhodnotil ako primerané konanie, ktoré pred správnym orgánom trvá určitú dobu a za tieto dva roky znížil sumu 800,- € o 50%, teda na sumu 400,- €. Za prvé dva roky teda žalobcovi patrí suma $2 \times 400,- € = 800,- €$ a za 19 rokov $19 \times 800 = 15.200,- €$, čo je v súčte 16.000,- €.

35. o náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

36. Proti predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný, ktorý žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje odvolanie žalovaný odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p. a ďalej tým, že žalovaný sa nestotožňuje s názorom súdu a opakovane namieta, že by bol právny predchodca OÚBA PLO v období odo dňa 06.09.1993 do 09.09.1997 nečinný. Právni predchodcovia žalobcu boli výzvou a rozhodnutím o prerušení konania zo dňa 06.09.1993 vyzvaní na doloženie dokladov (in concrete dokladu o štátnej príslušnosti a trvalom pobyte), ktoré však počas nasledujúcich viac ako 4 rokov nedoplnili a ani nenavrhli vykonanie dôkazov, ktoré by z objektívnych príčin nemohli predložiť. Žalovaný má za to, že súd nesprávne vyhodnotil obsah predloženého spisového materiálu a nečinnosť reštituentov nesprávne

prípisy na vrub správneho orgánu. V tomto smere žalovaný poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Sp/6/2010 zo dňa 30.11.2011, rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžr/16/2011 zo dňa 13.12.2011. Žalovaný okrem iného podotýka, že správny orgán svojimi listami zo dňa 10.03.1997 a 09.09.1997 opätovne predvolával žalobcu, ako aj jeho právneho predchodcu. Dňa 12.10.1997 boli doplnené prehlásenia žalobcu a jeho právneho predchodcu. Dňa 05.06.1998 bolo rozhodnuté o PK pare. č. XXXX pôvodné k. ú. U. D. rozhodnutím č. 86/97-10/J01/98 (1415/92) a o PK pare. č. XXXX pôvodné k. ú. U. D. rozhodnutím č. 86/97-10/J01/98 (1414/92), ktorým bolo žiadateľke O. T. a právnenému nástupcovi Š. T. nepriznané vlastnícke k pôvodným nehnuteľnostiam, avšak tým nebolo dotknuté ich právo na náhradu v zmysle ust. §11 ods. 2 alebo § 16 reštitučného zákona. Uvedené rozhodnutia boli zrušené rozsudkami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 27S 202/98, 27S143/98 zo dňa 30.03.1999 a č.k. 27 S 144/98-13 zo dňa 31.03.1999. Správny orgán bol v citovaných rozsudkoch zaviazaný na doplnenie dokazovania ohľadom preukázania tiesne a nápadne nevýhodných podmienok ako aj skutočnosti, či na pozemku viazu prekážky pre vydanie nehnuteľností uvedené v ust. § 11 reštitučného zákona. V lehote od 05.06.1998 do 07.06.1999, kedy bol správnenému orgánu vrátený spis nemohol vo veci konať, nakoľko prebiehalo konanie na Krajskom súde v Bratislave. Následne v zmysle právneho záveru Krajského súdu v Bratislave vysloveného v zrušujúcich rozsudkoch správny orgán vo veci ďalej konal a dopĺňal dokazovanie a následne vydal rozhodnutie vo veci 1414/92, zn. 1832/00-10/J07 o uplatnenom nároku O. T. dňa 12.12.2000. Od roku 2009 správny orgán intenzívne vo veci konal a zabezpečoval si dôkazy na zistenie skutočného stavu veci, tak aby mohlo byť vo veci vydané rozhodnutie. Žalovaný ďalej poukazuje na to, že žalobcovia si neplnili v reštitučnom konaní svoju povinnosť a to navrhovať dôkazy v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. Súd prvej inštancie taktiež podľa názoru žalovaného nepostupoval v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a nedostatočným spôsobom odôvodnil, akým spôsobom správny orgán žalobcovi spôsobil nemajetkovú ujmu a v čom nemajetková ujma spočívala. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/175/2012 zo dňa 28.05.2012. Žalovaný ďalej zastáva právny názor, že konajúci súd nedostatočne odôvodnil a posúdil aj otázku vzťahu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a nemajetkovou ujmu. Žalovaný opakovane zdôrazňuje, že pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nutná príčinná súvislosť, tak medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, ako aj v otázke nedostatočného zadosťučinenia spočívajúceho v samotnom konštatovaní porušenia práva vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa žalovaného právneho názoru atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo(bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho.

37. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý má za to, že odvolanie žalovaného je neopodstatnené a napadnutý rozsudok je vecne správny. Žalobca má za to, že žalovaný v jeho odvolaní len opakuje už ním niekoľkokrát tvrdené tvrdenia, s ktorými sa už súd prvej inštancie vypořiadal. Žalobca v žalobe a jeho ďalších písomných vyjadreniach a prednesoch veľmi jasne a zreteľne uviedol rozhodujúce skutkové a právne dôvody uplatnených nárokov. Svoje tvrdenia žalobca podložil nespochybniteľnými listinnými dôkazmi plne preukazujúcimi opodstatnenosť jeho v konaní uplatnených nárokov. Žalobca ďalej vo vyjadrení zotrváva na ním už tvrdených skutočnostiach.

38. Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 C.s.p.) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

39. Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 C. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 C. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 C. s. p.).

40. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p.

41. Pre doplnenie odvolací súd uvádza, že sa plne stotožnil s rozhodnutím a názorom súdu prvej inštancie.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. V odvolacom konaní súd vzhľadom na to, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania priznáva v rozsahu 100%., O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p., § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).